مجتمع فرهنگی آموزشی علامه طباطبایی

پنجمین دوره المپیاد ادبی ققنوس

آزمون - پایه هفتم

شنبه ۱۶ آبان ۱۴۰۵

سوالات نمره منفی دارد.

(هر سه پاسخ غلط، معادل از دست دادن یک پاسخ صحیح است)

تعداد سوال: ۲۰ **زمان: ۴۵ دقیقه**

نام و نام خانوادگی دانش آموز :

سال تحصیلی ۱۴۰۶ - ۱۴۰۵

پایه هفتم ۱۶ آبان ۱۴۰۵

الف) املا و معنای واژه‌ها

۱. در همهٔ گزینه‌ها نادرستی املایی دیده می‌شود، به‌جز ...

۱) هرچه از بی‌ادبان در نظرم ناپسند آمدی، از فعل آن احتراض کردمی.

۲) به مهمانی حاتم چرا نروی که خلقی بر صماط وی گرد آمده‌اند؟

۳) شبی در خدمت پدر نشسته بودم و مصهف عزیز بر کنار گرفته.

٤) چهل شتر قربان کرده بودم امرای عرب را و خود به گوشهٔ صحرا به حاجتی بیرون رفتم.

۲. جاهای خالی موجود در عبارات زیر، به‌ترتیب با کلمات کدام گزینه تکمیل می‌شوند؟

- جم شیدش از .... آن خواندند که هرجا می‌رفتی، روشنایی از وی می‌تافتی.
- .... مردمان از سنگ و چوب بود، جمشید شمشیر و حربه و کارد کرد.
- یکی از اینان سر برنمی‌دارد که دوگانه‌ای ....، چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی مرده‌اند.
- مردکی را چشم‌درد ....، پیش بیطار رفت تا دوا کند.

۱) بحر / صلاح / بگذارد / خاست ۲) بهر / سلاح / بگزارد / خاست

۳) بحر / سلاح / بگزارد / خواست ٤) بهر / صلاح / بگذارد / خواست

۳. در کدام گزینه معنای تمام لغات به درستی بیان گردیده است؟

۱) قایم: دلّاک / حکومت: داوری / سپرغم: ریحان ۲) داد: عدل / بسندکار: قانع / ندامت: سرزنش

۳) زهد: پرهیز / گلوبنده: زیاده‌گو / شوخ: چرک ٤) کام: شیرینی / اقرار: اعتراف / استغفار: توبه

٤. مواد معطّری را که از «شکم ماهی» و «ناف آهو» استخراج می‌شوند، به‌ترتیب چه می‌نامند؟

۱) مشک / عنبر ۲) عنبر / عود ۳) عنبر / مشک ٤) عود / مشک

ب) درک مطلب و ارتباط مفهومی

۵. سرایندهٔ داستان زیر، ما را از کدام خصوصیت زشت اخلاقی بر حذر داشته است؟

حق تعالی گفت با موسی به راز ک : «آخر، از ابلیس، رمزی جوی باز»

چون بدید ابلیس را موسی به راه گشت از ابلیس، موسی، رمزخواه

گفت: «دائم، یاددار این یک سخن "من" مگو تا تو نگردی همچو من»

۱) دروغ‌گویی ۲) ریاکاری ۳) سخن‌چینی ٤) خودپسندی

٦. کدام گزینه با بیت زیر پیوند و هم‌سویی مفهومی دقیق‌تری دارد؟

«دشمن دانا که غم جان بود / بهتر از آن دوست که نادان بود»

۱) گر از دشمنت بد رسد، گر ز دوست / بد و نیک را داددادن نکوست

۲) چو دانا تو را دشمن جان بود / به از دوست‌مردی که نادان بود

۳) زدن چوب سخت از یکی دوستدار / به از بوسهٔ دشمن زشت‌کار

٤) ز بدخواه وز دشمن کینه‌کش / توان دوست کردن به گفتار خوش

۷. بر اساس عبارت زیر، میان وقایع زندگی جمشید پیشدادی و حضرت ....، نوعی هم‌سانی وجود دارد:

«جمشید، دیوان را فرمود تا گرمابه نهادند و غوّاصی کردند و گوهرها از دریا برآوردند.»

۱) موسی (ع) ۲) عیسی (ع) ۳) سلیمان (ع) ٤) نوح (ع)

۸. عبارت «تو نیز اگر بخفتی، به از آنکه در پوستین خلق افتی» کدام عمل ناپسند را نکوهش می‌کند؟

۱) غیبت ۲) تهمت ۳) حسادت ٤) تمسخر

۹. کدام گزینه ارتباط مفهومی نزدیک‌تری با عبارت زیر دارد؟

« هرکسی را که روزگار او را دانا نکند، هیچ دانا را در آموزش او رنج نباید بردن.»

۱) رفیق بد و نامد روزگار / ز بن برکند پند آموزگار

۲) هر آن طفل کاو جور آموزگار / نبیند، جفا بیند از روزگار

۳) کسی که‌ش خرد باشد آموزگار / نگه داردش گردش روزگار

٤) هرکه نامُخت از گذشت روزگار / نیز ناموزد ز هیچ آموزگار

۱۰. «دست‌ودل‌بازی»، آموزهٔ اخلاقی کدام یک از گزینه‌های زیر است؟

۱) فاسق متواضع این‌جهان‌جوی، بهتر از قُرّای متکبّر آن‌جهان‌جوی.

۲) اگر خواهی که برتر از مردمان باشی، فراخ‌نان‌ونمک باش.

۳) از گرسنگی مُردن، به از آنکه به نانِ فرومایگان سیرشدن.

٤) شرمی نبود بزرگتر از آنکه به چیزی دعوت کند که نداند.

ج) دانش‌های زبانی

۱۱. تعداد جملات موجود در کدام بیت به‌درستی تعیین نشده است؟

۱) شد نفس آن دو سه هم‌سال او / تنگ‌تر از حادثهٔ حال او (یک)

۲) آن‌چنان کن که دهان‌ها مر تو را / در شب و در روزها آرد دعا (دو)

۳) شیخ را گفتا بگو ای پاک‌جان / تا جوان‌مردی چه باشد در جهان (سه)

٤) ای نبی و ای رسول کردگار / یک موذن کاو بود افصح بیار (چهار)

۱۲. در کدام گزینه، هر سه نوع جملهٔ «خبری»،«پرسشی» و «امری» دیده می‌شود؟

۱) گفت ای موسی، ز من می‌جو پناه / با دهانی که نکردستی گناه

۲) از دهان غیر کی کردی گناه / از دهان برخوان کای اله

۳) حق تعالی گفت با موسی به راز / کآخر از ابلیس رمزی جوی باز

٤) شیخ را گفتا بگو ای پاک‌جان / تا جوان‌مردی چه باشد در جهان

۱۳. در کدام گزینه، هیچ هم‌خانواده‌ای برای کلمهٔ ذکرشده در کمانک مقابل آن یافت نمی‌شود؟

۱) نخستین روز که به مظالم بنشست، روز هرمز بود از ماه فروردین. (ظالم)

۲) یاد دارم که در ایّام طفلی، متعبّد بودمی و شب‌خیز و مولع زهد و پرهیز. (معبود)

۳) فاسق متواضع این‌جهان‌جوی، بهتر از قرّای متکبّر آن‌جهان‌جوی. (ابتکار)

٤) داد از خویشتن بده تا از داور مستغنی باشی و حق گوی اگرچه تلخ باشد. (تحقیق)

۱٤. از منظر وصفی یا اضافی‌بودن، کدام ترکیب با سایرین تفاوت دارد؟

۱) جوهر دانایی ۲) شاه دین ۳) خفّت رای ٤) مردم بی‌هنر

د) دانش‌های ادبی

۱۵. کدام گزینه فاقد آرایهٔ «تضاد» است؟

۱) تا روز و شب، آینده و رونده است، از گردش حال‌ها شگفت مدار.

۲) هر بنده‌ای که او را بخرند و بفروشند، آزادتر از آن کس بود که گلوبنده بود.

۳) اگر خواهی که مردمان نیکوگوی تو باشند، مردمان را نیکوگوی باش.

٤) فاسق متواضع این‌جهان‌جوی، بهتر از قرّای متکبّر آن‌جهان‌جوی.

۱۶. نثر کدام گزینه «مسجّع» نیست؟

۱) یاد دارم که در ایّام طفلی، متعبّد بودمی و شب‌خیز و مولع زهد و پرهیز.

۲) چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند، که مرده‌اند.

۳) جان پدر! تو نیز اگر بخفتی، به که در پوستین مردم افتی.

٤) لقمان را گفتند: «ادب از که آموختی؟» گفت: «از بی‌ادبان.»

۱۷. در کدام گزینه «پرسش انکاری» دیده می‌شود؟

۱) از دهان غیر کی کردی گناه؟ / از دهان غیر برخوان کـ : «ای اله»

۲) حاتم طایی را گفتند: «از تو بزرگ‌همّت‌تر در جهان دیده‌ای یا شنیده‌ای؟» گفت: «بلی.»

۳) از ایشان پرسید که: «چیست که این پادشاهی بر من باقی و پاینده دارد؟» گفتند: «دادکردن.»

٤) شیخ را گفتا: «بگو ای پاک‌جان / تا جوان‌مردی چه باشد در جهان؟»

۱۸. کدام بیت، «ردیف» ندارد؟

۱) چون به نادانی خویش اقرار کرد / شیخ خوش شد، قایم استغفار کرد

۲) چون که مرا زین‌همه دشمن نهند / تهمت این واقعه بر من نهند

۳) تا بگفتند: «ای پیمبر، نیست راست / این خطا، اکنون که آغاز بناست»

٤) شد نفس آن دو سه هم‌سال او / تنگ‌تر از حادثهٔ حال او

هـ) تاریخ ادبیات و مرجع‌شناسی

۱۹. «منطق‌الطیر»،«مخزن‌الاسرار» و «قابوس‌نامه» به‌ترتیب به قلم کدام مؤلفان نگاشته شده‌اند؟

۱) عطار / نظامی / عنصرالمعالی ۲) مولوی / نظامی / سعدی

۳) عطار / مولوی / عنصرالمعالی ٤) مولوی / سعدی / بلعمی

۲۰. چند مورد از گزاره‌های زیر کاملاً صحیح است؟

- حدیقةالحقیقه از سنایی و مطلع‌الانوار از امیرخسرو دهلوی، به تقلید از مخزن‌الاسرار سروده شده‌اند.
- تاریخ‌نامهٔ طبری در قرن چهارم هجری به قلم منصور بن نوح سامانی به فارسی ترجمه شده است.
- عبدالحسین زرین‌کوب، دو کتاب سرّ نی و بحر در کوزه را در شرح و تفسیر مثنوی معنوی نوشته است.
- غلامحسین یوسفی، معتبرترین تصحیح و چاپ دو کتاب قابوس‌نامه و گلستان را فراهم آورده است.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ٤) چهار

پایه هفتم ۱۶ آبان ۱۴۰۵

مجتمع فرهنگی آموزشی علامه طباطبایی

سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵

داوطلب گرامی، شما می‌توانید به جهت تحلیل سوالات آزمون و تکمیل فرایند تثبیت و رفع اشکال خود، با اسکن تصویر سمت چپ به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخنامه تشریحی آزمون را مشاهده نمایید.